

Autismeprogrammet NEST – Et kig indenfor.

Kommunikationsmedarbejder Stine Pedersen, UngiAarhus Øst & Vest

Special- og almenpædagogik – Sammen eller hver for sig.

”Alle skal med” - ”Forpligtende fællesskaber” - og lignende formuleringer dominerer det fritids- og ungdomspædagogiske felt i mange former: børn- og ungepolitikker, fritids- og ungdomsklubplaner, ungdomsskoleplaner, på ungdomsuddannelser.

Behovet for, at almenområdet kan anvende specialpædagogiske medarbejdere, viden og metoder direkte ind i en fælleshverdag for alle unge, er åbenbar. I casen her er der taget principper fra undervisningsprogrammet NEST til en fornyelse af pædagogikken i fritidsklubben til gavn for både børn med autisme og alle de andre.

Opgaven stillet!

Fritidsklubben Bodøgården i Aarhus har dette skoleår budt velkommen til en ny gruppe af børn på 4. klassestrin, nemlig elever fra de såkaldte NEST-klasser på Katrinebjergskolen. I NEST-klasser går der både børn med og uden autisme. Børnene med autisme er normalt begavede, men kan have udfordringer med det sociale sammenspil, forestillingsevne og kommunikation generelt.

”De har brug for en vis struktur og forudsigelighed for at føle sig trygge, især i de nye omgivelser her i klubben og med nye voksne og andre børn og unge at forholde sig til. Derfor har vi indført en række nye rutiner i dagligdagen i vores fritidsklub for at imødekomme NEST-børnenes behov”, forklarer afdelingsleder i Bodøgården Jall Eske Nøhr Poulsen.

Ro til alle børn i en travl hverdag

Rutinerne omfatter blandt andet, hvordan børnene modtages, når de ankommer til fritidsklubben efter skoletid, samt ændringer i selve indretningen af klubben. Derudover er der øget information på forhånd til både børn og forældre om, hvad klubben tilbyder af aktiviteter; og selve klublivet er i lidt mere faste rammer end normalt. Og selvom de nye tiltag i Bodøgården først og fremmest er indført af hensyn til NEST-klasserne, så har deres gavnlige effekt vist sig at række langt videre end blot til børnene med autisme, forklarer klubmedarbejder Julie Søby:

”Det giver en helt anden ro til *alle* børnene, når de ved, at der er nogle faste rammer og visse rutiner her. Mange børn og unge har en ret travl og for nogen også stresset hverdag. Her er der rum til at falde til ro, og vores planlagte aktiviteter i klubben indeholder både mulighed for at fordybe sig og bruge sin energi på fysisk udfoldelse”.

Nærvær og refleksion

Det pædagogiske arbejde har også fået bedre vilkår i Bodøgården, synes både klubpædagog og afdelingsleder:

”Vi har fået en mere fast rollefordeling i forhold til arbejdsopgaver. Når jeg for eksempel har ansvaret for en af aktiviteterne, så er det kun dét, jeg skal tage mig af. Det betyder, at jeg er mere til stede sammen med den ene gruppe af børn, der deltager i aktiviteten. Og så har jeg bedre tid til at tale med det enkelte barn, hvis det har brug for det”, siger Julie Søby.

”Selve processen med at indføre ny struktur og nye rutiner har givet os mulighed for at reflektere mere over, hvorfor vi gør, som vi gør, i vores daglige arbejde med børnene”, tilføjer Jall Eske Nøhr Poulsen.

Klubpersonalet i Bodøgården har deltaget i samme NEST-uddannelsesforløb som lærerne fra Katrinebjergskolen.

Se videoer om NEST her: [NEST videoer](#)

Eksempler på nye rammer og rutiner:

- En informationsbar, hvor der hver dag står en klubpædagog og tager imod fritidsklubmedlemmerne, når de ankommer. Her kan de blandt andet få at vide, hvem der er på arbejde, og hvilke aktiviteter de kan lave i klubben den pågældende dag.
- En fast garderobeplads til alle børn.
- På opslagstavlen hænger billeder af og navne på alle medarbejdere i klubben.
- Der sendes ugeskemaer ud til forældre, så de hjemmefra kan forberede børnene på, hvad der venter i klubben ugen efter.
- To medarbejdere henter børnene fra skole og følges med dem hen til klubben.

Værd at vide

- Selve indkøringen af børn fra NEST-klasserne i Bodøgårdens er foregået i tæt samarbejde mellem fritidsklub, skole og forældre.
- NEST-programmet er oprindeligt udviklet i USA på New York University. Universitetet har sammen med PPR Aarhus og Katrinebjergskolen i Aarhus tilpasset programmet til dansk pædagogik og skolekultur.
- NEST-programmet ([ASD Nest Support Project](#)) er udviklet på [New York University - NYU Steinhardt School for Culture, Education, and Human Development](#). Det er en del af [Steinhardt's Metropolitan Center for Research on Equity and the Transformation of Schools](#).

Artiklen er en let bearbejdnig af **NEST-struktur gavner børn og pædagogik i fritidsklubben** i BU Nyt, Børn og Unge, Aarhus Kommune.

<https://www.tokeagerschou.dk/staabi> staabi@tokeagerschou.dk